

Våra vänner Göran och Stina från Goodwin II gästar oss, barnens glädje är stor över att träffa personer som de kan förstå vad de säger och även samtala med.

S Segla med barn

Elisabeth gift med redaktör Göran, berättar här om tiden med alla våra Fyra Småbarn som har levt ombord med oss under långsegling och semesterseglingar och helgseglatser. Livet blir i ett lugnare tempo, det är mycket givande och glädje som vi föräldrar får uppleva med våra barn. Alla har sina egenskaper att göra det bästa av dygnen ombord, barn är uppfinningsrika, liksom vi vuxna också är eller blir med tiden. Alla vill naturligtvis trivas, och vara med och lära sig och ta lärdom av misstag och framsteg. Är det tråkigt så får man gå undan en stund eller göra något åt det.

Text: **Elisabeth Forsström** Bild: Elisabeth och Göran Forsström K25 S225 May Be II

Vi tar det från början, vår yngsta är då fyra månader.

Göran gör en barnhage

Vårt första barn Maria behöver en säker plats. Kojen i Salongen blir bra, förutsättningen är att man har tjocka dynor: Fäst en plywoodskiva längs med kanten mot sargen av kojens, och mastskottet och en skiva ställs tvärs in mot ryggstödet på dynan. Allt hålls ihop av repstumpar.

Barnhage ombord

Vi gjorde fyrkantiga "fönster" för lillflickan att titta ut genom, vilket blev populärt.

"Dreja bi"

Under vår första sommarseglat med Maria upptäckte vi att det inte var så lätt att byta blöja på tösen när det lutade inne i ruffen, eller ge tösen mat. Göran hade läst om att Ligga bi under segel i någon bok, och det blev en lösning för oss när man inte vill ta ner seglen, men få det lugnt ombord. Sagt och gjort så började vi öva på detta, och det var inte så lätt, men till slut fungerade det bra med att ligga bi för att få lugnar i ruffen vid matdags, och blöjbyten, och kändes säkrare att hantera vårt första lilla barn ombord.

Vi seglade ut från Värmdö och hade svaga vindar och mulet väder, som nästa dag växlade om till Sol och blå himmel och allt känns mycket bra. Vi seglar förbi Stavsudden och St. Hamnholmen och vid grynnan Väst om Tuvan hör vi sålsång som låter så ödsligt "Hu uu hu" och ser sälar på Kobbjärden. Oj oj nu får Maria se sälar med fyra små svarta kultringar som ligger där med de stora vuxna gräspräckliga sälarna. Snabbt så använder vi vår modell att ligga bi och kan filma de vackra sälarna på avstånd. Det känns roligt att segla med litet barn, när det fungerar så här bra i tillvaron ombord.

Rutiner ombord

Nattsömn

För bebis och vuxna tycker jag att man kan sova två i förpiken, bebisen i en barnlift av lagom storlek om inte den lilla har vuxit ur den eller rygger.

Sjukhuset i Raumo

Jag har växlat med att sova i förpiken och i min koj i salongen, med bebis under samma täcke. Lilla Maria liggande på ett litet barntäcke med plastad frotté under sig, och bredvid mig har fungerat bra.

Hygien och hälsa

På den tiden var inte blöjorna så säkra som de är idag. Så av den anledningen behövde man ibland tvätta av sin bebis.

Vid tvättning av blöjbarn använde vi pumptermos med ljummet vatten, samt liten barnhink för blöjorna.

Vår segling gick över Ålandshav och vi drejade bi vid alla blöjbyten och intag av mat för oss alla, och seglingen var behaglig och gick bra. Vi seglar därefter upp utmed Finlands västkust, uj så osäkra sjökort, trånga farleder att kryssa i, och många utmärkta grund på den tiden. Vi kommer till den vackra staden Raumo med många mycket vackra hus. Här intar Maria krypställning, roligt att se och hennes koj i salongen med fönster är populär. Här får vi uppleva en mindre trevlig händelse, dock med lyckligt slut: Här är min upplevelse:

Det var vårt första barn och man är osäker och vill vara extra säker på att en seglats skulle var rätt att utföra med litet barn. Innan vår sommarsegelats besökte Maria och jag barnavårdscentralen och bad om undersökning av vår dotter på fyra månader. Frågade om tösen var helt frisk, ville jag veta. Samt frågade om det var möjligt att segla över till Finska västkusten, med en så liten bebis. Svar, Ja det var inget fel på dottern, så ni kan segla. Vi kom till staden Raumo och då fick vår lilla dotter andningstopp och blev inlagd på sjukhuset ett par veckor och personalen på det finska sjukhuset var mycket bra, och vänliga. Senare kontrollerades Maria på vårt Svenska sjukhus, och allt var åter bra.

Barnrummet i förpiken

Efter den här upplevelsen, har vi inte seglat några turer med riktigt små barn utanför Sveriges kuster, som räcker gott och väl till. Däremot att segla med barn från två år när de kan prata, och har utvecklas mer så känns det säkrare på alla vis, och det är så vi har gjort efter den här upplevelsen.

Barnens utrymmen

Förpiken är en rolig lekplats med nät för öppningen till salongen. Nätet som stoppar barnen att komma ur förpiken är särskilt tryggt för alla, när man har två småbarn ombord. Nätet fixeras med segelhake som fästes i grabbräckena samt i sängbotten borrar vi hål och satte rep i hålet med stor knop under och fäste nätet där. Vi har gjort två fack efter bordläggningen under däck i förpiken.

I dessa har barnen sina leksaker och vardagskläder. Förpiken är ett underbart ställe att leka vid när båten inte guppar i sjön. Ofta i hamn till exempel efter bad tycker barnen om att vara i förpiken och leker i sin egen "hytt" med leksakerna i lugn och ro.

Ibland leker vi tittut. När det är soligt och varmt ute är ruffluckan öppen och vindfångaren uppe och tar in vinden som fläktar skönt.

Barnstolen går att hänga både på sittbrunnssargen och skottet vid stickkojen inne i ruffen

En bra lekplats ombord. Myggnät till förpikslucka, måste man ordna, ett stort barnvagns-myggnät fungerar perfekt mot mygg, knott och bromsar. Använd en lång fendert, läggs på däck, att fästa nätet med i framkant på förpiks luckan.

Barnen på däck och iland

Barn ska ha flytväst på i båten, på bryggan och iland i närområdet vid båten. När de trillar så gör det inte så ont om barnen är skyddade av flytvästen som tar emot, samt de flyter om de trillar i sjön.

Ettåring och treåring ombord

Vi avseglar från Värmdö med sol och +28° och revad stor, får en fin segling till Lammholmen där vi ankrade på svaj.

Anna ett år hade solhatt och sommarkläder och fick roa sig med en vattenhink och en flytande leksaker i hinken, med mycket plaskande och skratt av oss alla denna varma sommardag.

Som solskydd hade vi ett stort duschförhänge där vi gjorde extra hål för att fäst tampar och knöt upp i stag och grabbräcken etc. Bra och lätt att få skugga ombord. "Vuxet" stuvfack med leksaker är bra att ha, för att kunna byta ut leksakerna efter behov. Lagom är bäst, för mycket leksaker blir inte bra. ⇨

Med masten på däck får barnen många spännande möjligheter till att leka och klättra

Söka och Leta i land är bästa sysselsättningen, då leder man dessutom barnens nyfikenhet till att få kunskap. Kottar, löv som seglar på vattnet på grenar, stenar som ligger på någon träbit och ramlar i sjön och sjunker, klappa mossan, se fåglarna och trollsländorna. Sy flytväst och liv sele till barnens nalle, så kan nalle bli kvar ombord. En liten drag-båt i plast med fastsatt lina i stora båten, är alltid populärt att ha med, (samt gärna en reserv) liksom hink och en håv när barnen tröttnat på dem.

Bada

När barn badar i sjön: använd flytvästen eller köp en extra flytväst för bad. Badringar runt magen är farliga. Vår Anna två år badade och tippade runt med huvudet ner och fötterna upp. Vi var bredvid Anna och lekte, så det var bara att ta upp tösen som dök.

Barnen växer

När barnen blir större köp böcker i mängder på secondhand,

och ta med barnmusik, små spel, bollar att jonglera med, små saker som får rum ombord. Låt alla barn få delta i seglingarna med allt man gör ombord, knopar, sjökortsläsning, navigering, utkik efter prickar, varna för båtmöten, diska och torka disk är roligt för småbarn. Ni kommer upptäcka tryggheten att se era barn gå tillsammans i främmande städer och byar, och barnen ger varandra tryggheten att känna att de är tillsammans.

Allegro 27 med Fyra Barn i olika ålder, då är sovplatsen viktig att planera: Två sover i förpiken, föräldrar sover i Salongen, en sover i stickkojen, en sover i sittbrunnen som är simkunnig och som inte går ut på däck.- Sätt först upp ett sittbrunnsskapell. Tag en plywoodskiva som förvaras i sittbrunnssacket, denna lägger man över durken med stöd av britsarna, då blir det en stor säng. Lägg en plast över detta om sittbänkarna är blöta av regn eller sjö. Lägg ett uppblåsbart liggunderlag och varm sovsäck och kudde och sängen är klar.

Huvudet mot ingången av ruffen. Allt övrigt ordnar sig, för det blir trevligt och härliga turer fast det är lite trångt.

Framtida seglingar med större barn, blir ofta med olika antal barn som är med ombord, beroende på ålder och om de har möjlighet att ta ledigt. Det är helt underbart vilka trevliga stunder ombord vi har fått uppleva med äldre barn. Allegro räknas inte till de större båtarna, men båten har en otroligt fin charm att leva i och segla omkring i både skärgård och Medelhavet, även att gå genom Sveriges och Europas kanaler. En båt som bjuder på möjligheter med omväxlande seglingar på olika ställen.

Några minnen från vår Medelhavsresa med ett barnperspektiv

Den 16 maj 1989 var då vi började vår Långsegling när Anna var två år och Maria fyra år. Bra ålder att starta vid tycker vi efter vår tids seglingar med dessa små töser. Lämnade hamnen och ankrade i första närmsta vik, där vi slutstuvade båten och barnen hade jätteroligt med att se alla saker som stuvades undan, sen somnade vi alla gott. Dagen efter blev det jolle turer med ungarna för vi provade snurran en extra gång, och det gick helt perfekt, det var kul för barnen att åka på tur med pappa Göran. Nu hade vi två glada små gästar ombord som var nyfikna på allt, så mycket grejer som är stuvat i båten, då är det en helt ny upplevelse för småbarn att se att allt fick rum.

Vi seglar till Nynäshamn och förtöjer vid mastkranen, där Göran går upp i mastkranen och fixar vindmätaren i masttoppen, skönt. Det är solsken och svala vindar +14° vi tar en tur och ror jolle med barnen och går iland och plockar violer. Bjuder in Görans arbetskamrater ombord och har en trevlig stund med kaffe och dopp. Seglatsen fortsätter mot Oxelösund där tar vi natthamn vid Ormöarna och provar vårt 15 kg Bruceankare med kätting, det fungerade som det skulle. Barnen tycker det här är spännande, och ser på ankaret och leker att det är en stor fisk som kom upp ur vattnet när vi tog upp ankaret.

26 Maj vid Kättilö som vi förtöjt vid där går Maria av/på båten själv, och givetvis har barnen alltid flytvästen på sig, både i land och på båten, för barnen förflyttar sig så fort nu. De börjar bli vana vid båtlivet, och kan röra sig smidigt ombord.

Nu stundade det nya utflykter, barnen har humor, och vi seglar söderut och kommer till Påskallavik, där vi ligger kvar då det är en mycket trevlig plats. Barnen trivs och vi träffade vänner från Danmark som ligger här med sin segelbåt, vi har roligt allihop, och det regnar och åskar, men glädjen är stor ombord. Våra seglarvänner är äldre seglare, de berättade om deras barn och vad som hände dem en sommardag i en naturhamn.

Långseglaren Hans-Peder berättar om sina två barn, ett allvarligt misstag, med ett lyckligt slut. Deras fyraårige son en glad liten pojke står på stranden och undrar varför hans syster som ramlade i vattnet åker under vatten ytan, sedan kommer upp en stund, sjunker och kommer upp, då tar pojken tag i sin syster arm och drar upp henne under tystnad! De hade inga flytvästar på, för de lekte iland. Hans-Peder fortsätter och säger att du måste veta att småbarn inte skriker när de trillar i sjön, de är tysta, och har fullt upp. Det barn som står på land och ser sådant, tänker, funderar och skriker inte! Småbarn har fullt upp med att röra på sig. Deras barn klarade sig. Hans-Peder ber oss att sprida detta till de med barn som vistas utan flytväst nära vatten. Ute avtar regnet, då avseglar vår trevliga båtgranne Hans-Peder med fru och vi vinkar glatt, och om vi kommer förbi Kastrup så är vi välkomna.

Seglatsen söderut går vidare. I sydvästlig vind tog vi oss till Torhamn på Blekinges sydostspets, nästa dag blev det Hanö som blir natthamn där Engelska Kyrkogården och den kända Bönsäcken blir utflyktsmål för oss och barnen. Det blåser kraftigt och barnen tycktes vara förkylda. Disigt väder och guppig sjögång med ostlig vind när vi tar oss vidare till Simrishamn.

Nåja vinden vred till Nordlig, därefter Syd till Västlig och det var en skumpig segling till Ystad, där vilade vi ut. Ungarna ligger i sjökojerna och myser, ligger och lyssnar på sagor och barnmusik, de små leker fint ihop.

Nu kommer vår första gästflagga upp: den Danska och Klinteholm – Gedser blir första hamn. Därefter nytt land och ny flagga den Tyska. Hamnar i Tyskland blir Burgstaken, Kiel Holtenau, Rendsburg - Brunsuttel och Cuxhaven. I Cuxhaven händer mycket.

Anna våt och ledsen i mammas famn precis uppdragen ur vattnet i hamnen i Cuxhaven.

Vid angoring av hamnen är det mötande tidvattnet kraftigt, vi får det tvärs när vi siktar mot hamninloppet. Med full gas på motorn och kursen 45° upp mot strömmen och bort från hamninloppet "sladdar" vi in i hamnen. Plötsligt blir allt lugnt och stilla. Det är en otrolig känsla att uppleva denna starka ström med att båten lutade åt ett håll, styrde åt ett annat håll och strömmen för båten åt ett tredje håll. Det gick bra, och Göran var duktig på att styra och parera den stora avdriften, medan jag satt i sittbrunnen och kände mig omtumlad av alla intryck. Förtöjer och jag börjar laga mat.

Anna och Maria är på bryggan med flytvästarna på sig. De matar sjöfåglar med lite brödbitar. Jag hör plötsligt att det plaskar i vattnet, och jag far snabbt ut ur båten.

Ja där ligger lilla Anna och plaskar i vattnet, och Maria står och ser på. Vi lyfter ombord vår lilla Anna, det gick lätt att lyfta henne i flytvästen. Allt gick bra, och storasyster frågade varför blåste du inte i din visselpipa för? Barn tänker och funderar, och det är bra. Vi är så tacksamma för vad Hans-Peder berättat för oss, när vi låg i Påskallavik, om hur barn beter sig när de faller i vattnet. Den kunskapen är mycket värdefull att ha i minnet.

Tilläggsas kan att det finns många som drunknade i hamnarna i Frankrike, barn som hoppar från broar eller träd utmed kanalerna och inte kommer upp.

Brandkåren kommer och frågar bland båtarna, de letar efter någon som stått och fiskat. Det är varmt och man cyklar till kanalen för att bada, man tar då inte på sig en flytväst. I Nederländerna inträffar att barn simmar mycket nära passerande båtar, de tycker om att guppa i vågorna, Det känns som olämpliga ställen att bada på, men inget man kan påverka.

I Nederländerna finns det i leksaksbutikerna stora hoppbollar med öglor att inhandla, det är en populär leksak. De fungerar även bra som stora fendertar, vi hade hängande två i aktern och två i fören. Under gång tog vi upp bollarna och flickorna satt på hoppbollen som är fastsatt med rep i mantåget och hoppade dagligen på dem då och då. ⇐

Mammas skola med koncentrerade elever.

Skola ombord

Kanalerna ner till Medelhavet är ett fantastiskt trevligt sett att färdas med båt och det går mycket bra med barn ombord. Göran börjar alltid leta efter en lekplats, och matbutik, medan jag gör i ordning mat ombord.

Därefter går vi på korta barnpromenader och får se de charmiga små städerna, byarna, prämar, fritidsbåtar och fiskare utmed kanalerna. Barnen uppskattar det verkligen, och vi ser fåglar, kor och getter. Barnen tycker om att gå på upptäcktsfärder på nya platser, som de sedan sitter och ritar och målar i sina små böcker ombord. Barnens små böcker fyller de med minnen genom att vi började införa "Mammas Skola ombord".

Detta efter ett möte med en liten flicka som var ute på långsegling med sina föräldrar, flickan Daniella hade en lärare ombord, därifrån kom barnen med den idén. Vi klipper sedan ut foton ur tidningar, eller fina etiketter från någon kartong eller påse, som de sedan klistrar in i boken. Vi skriver datum och små texter. Barnen ritar fåglar, blommor, insekter, mat, båtar, segel, åror, jolle, öar, stenar. Jag berättar om det vi ser och de får lära sig om maneter som flyter omkring, växter, träd, småkryp, små vilda djur, fåglar, sjökort och allt om båtar, knopar. Vi bakar ombord och har roligt tillsammans.

I december gör vi båten fin med julpynt, Vi har haft en liten julgran i plast med oss hemifrån, den har legat nedstuvad bland reservdelar till motorn. Till granen klipper vi gammaldags julpynt i papper.

Port d'Aiguadolc Sitges Spanien blir vår vinterhamn, där personalen var mycket vänliga och artiga samt en talade bra engelska i hamnen och det underlättar. Staden ligger nära hamnen och känns genuin utan alltför mycket turister, här finns lekpark och allt man kan önska. Spanjorerna är jättetrevliga mot oss och barnen, och det är lätt att få kontakt här.

Här får barnen uppleva mycket trevliga seglare från Tyskland som vi går strandpromenader med och tittar på alla snäckskal som är så små och vackra. Vår spanska båtgranne bjuder barnen på fint spanskt kaffebröd som de tycker om, och ger barnen leksaker som uppskattas mycket.

Vi träffar en spansk man och hans fru som låter oss låna deras kök för att baka pepparkakor och sjunga svenska julsånger, och vi har det jättetrevligt ihop och barnen trivs väl. Tillsammans med våra norska och danska vänner från kanalfärden har vi mycket trevligt och roligt ombord, och barnen också. Det finns tid att vara tillsammans med barn och nyfunna vänner. ☐

Annas klippbok från resan.

Julafton ombord med paketöppning. Stämningen och engagemanget blir väl så hög som hemma även om både gran och paket är av mindre format.

Långfärd med barn är fantastiskt och mycket olik en segling med bara vuxna ombord. Tempot och prioriteringar blir helt annorlunda och även upplevelserna. Därför genomför din dröm IDAG och tro inte att det är bättre att vänta och eventuellt genomföra den i slutet av livet som pensionär. Livet är Nu!